

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา
ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช*
CREATIVE LEADERSHIP OF SCHOOL ADMINISTRATORS AFFECTING
THE MORALE AND ENCOURAGEMENT OF TEACHERS PERFORMANCE
IN SCHOOLS UNDER OFFICE OF THE VOCATIONAL EDUCATION
COMMISSION, NAKHON SI THAMMARAT PROVINCE

ปิยรัตน์ รอดแก้ว*, รัฐพร กลิ่นมาลี และวีระยุทธ ชาตะกาญจน์
Peeyarat Rodkaew*, Rattaporn Klinmalee and Werayut Chatakan
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Thailand
*Corresponding Author E-mail: Piyarat4938@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ศึกษาขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู และ 4) ศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวนทั้งสิ้น 247 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

- ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
- ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

* Received May 15, 2024; Revised December 12, 2024; Accepted December 19, 2024

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับความสัมพันธ์กันที่ระดับสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ปรากฏผล ดังนี้ 1) ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์ มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นให้แก่คนในองค์กร ให้มองเห็นภาพต่าง ๆ ตรงกัน 2) นำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ 3) ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน 4) เปิดโอกาสให้ครูได้รับการศึกษาต่อหรือฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม 5) สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชา กับบุคลากร และ 6) เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแสดงความคิดเห็น และเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของครู

คำสำคัญ: ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์, ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู, อาชีวศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to study 1) the creative leadership level of school administrators, 2) the morale and encouragement in the work performance of teachers, 3) the relationship between the creative leadership of school administrators and the morale and encouragement in the work performance of teachers, and 4) development guidelines of creative leadership of school administrators under Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province. The sample group included 247 teachers under the Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province, in 2023. The employed research instruments were questionnaires and interviews, with reliability coefficients of 0.93. The statistics used for data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, and Pearson correlation coefficient.

The results showed that:

1. The creative leadership of school administrators under the Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province, overall and each aspect was at a high level

2. Overall, The morale and encouragement level in teachers' work performance under the Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province, and each aspect was high.

3. Overall, The creative leadership of school administrators and the morale and encouragement in teachers' work performance under the Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province, had a very high relationship, with the statistical significance at 01.

4. Development guidelines for creative leadership of school administrators and the morale and encouragement in teachers' work performance under Office of the Vocational Education Commission, Nakhon Si Thammarat Province, found that 1) the executives should have the visions, imagination, creativity, and flexibility to be able to see the same images. 2) They should apply knowledge to practice and create new work. 3) They should advise and help co-workers in practice. 4) They should provide opportunities for teachers to study in higher education and participate in training to gain more knowledge. 5) They should create a good working environment and have a good relationship between supervisor and personnel. Finally, 6) They should provide opportunities for teachers to participate in decision-making, give opinions, and believe in teachers' knowledge of operational ability.

Keywords: Creative Leadership, Morale and encouragement in teachers' work performance, Vocational Education

บทนำ

กระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกในศตวรรษที่ 21 อันเนื่องมาจากความเจริญก้าวหน้าด้านเทคโนโลยี ข้อมูลข่าวสาร และการคมนาคม ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงข้อมูลข่าวสาร เศรษฐกิจการเมืองและด้านวัฒนธรรม มีการจัดระเบียบทางสังคม กลายเป็นสังคมระบบ เศรษฐกิจสากลที่ประเทศต่าง ๆ จะต้องเข้าไปเกี่ยวข้องอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ (จุฑามาส ชุณหวัน, 2562) สังคมต้องการสิ่งใหม่ ๆ แนวคิดใหม่ ๆ มาพัฒนาประเทศเพื่อแข่งขันกับนานาชาติ ประเทศ การสร้างสรรค์เป็นการดำเนินการในลักษณะต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดสิ่งแปลกใหม่ที่ไม่เคยปรากฏ มาก่อนหรือการพัฒนาของเดิมให้ดียิ่งขึ้นเป็นความสามารถทางสติปัญญาในรูปแบบหนึ่งที่จะคิดได้ หลากทิศทางหลากหลายรูปแบบโดยไม่มีขอบเขต สิ่งที่มีชีวิตเท่านั้นที่จะมีความสร้างสรรค์ เนื่องจากการสร้างสรรค์เป็นความคิดระดับสูง อาจกล่าวได้ว่ามนุษย์เป็นสิ่งมีชีวิตเพียงชนิดเดียว บนโลกที่มีความสร้างสรรค์สามารถพัฒนาตน พัฒนาสังคมและพัฒนาประเทศ ส่งผลให้ทุกองค์กร

มีความจำเป็นที่จะต้องมีผู้นำที่มีคุณลักษณะที่เหมาะสมและเป็นผู้นำที่มีศักยภาพสูง เพื่อสามารถนำพาองค์กรไปสู่เป้าหมายด้วยความสำเร็จ สามารถก้าวทันกับยุคสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงเช่นในปัจจุบันนี้ได้เป็นอย่างดี ดังนั้น การสร้างผู้นำที่มีศักยภาพและมีพลังทางบวกจะทำให้สามารถขับเคลื่อนองค์กรไปสู่การพัฒนาได้อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ ด้วยเหตุนี้ภาวะผู้นำจึงเป็นคุณลักษณะและพฤติกรรมที่มีความจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับผู้นำหรือผู้บริหารยุคใหม่ (รัชฎาภรณ์ อัครจันทร์, 2560) เพื่อขับเคลื่อนและพัฒนาสถานศึกษา ดังนั้น ผู้นำแห่งศตวรรษที่ 21 จะต้องจัดการศึกษาให้มีความถูกต้องและสอดคล้องกับบริบทที่มีการเปลี่ยนแปลง สิ่งที่สำคัญที่สุดคือการศึกษาในอนาคตต้องสร้างผู้นำให้ได้ (วิจารณ์ พานิช, 2558)

นอกจากนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่สามารถปรับเปลี่ยนองค์กรที่มีคุณภาพจะต้องเป็นผู้บริหารที่มีความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ สามารถสร้างสรรค์ความแปลกใหม่ สร้างนวัตกรรมแนวคิดใหม่ ๆ เพื่อนำไปปรับใช้ในการทำงาน ทำให้บุคลากรมีความกระตือรือร้นในการแสวงหาวิธีการที่จะพัฒนาการทำงาน และสร้างสรรค์บรรยากาศแห่งการคิดริเริ่ม เพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองและทีมงานได้อย่างต่อเนื่อง บุคลากรได้เปิดโลกทัศน์ที่กว้างไกล สามารถนำไปแก้ปัญหา และพัฒนาไปในทางที่ดีได้ในอนาคต (สมชาย เทพแสง, 2559) และผู้บริหารที่เป็นผู้นำเชิงสร้างสรรค์จะสามารถส่งเสริมคุณภาพการคิดของทุกคนในชุมชนของโรงเรียนสร้างโอกาสแห่งการเรียนรู้ การสร้างวัฒนธรรมใหม่และการปรับปรุงแก้ไขอ่อนนุชต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสร้างความสามารถของครู และบุคลากรให้กลายเป็นผู้นำที่สามารถคาดการณ์ล่วงหน้าและนำการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นได้อย่างมีผลงานที่สร้างสรรค์นอกจากนี้ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารยังมีความสำคัญและส่งผลกระทบต่อประสิทธิผลของโรงเรียนหรือการดำเนินการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียน (สุภาพ ฤทธิ์บำรุง, 2556)

หากกล่าวถึงพฤติกรรมการทำงานของผู้ที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษานั้น ก็ย่อมหมายถึงครู และบุคลากรทางการศึกษา ที่ปฏิบัติหน้าที่หลักเกี่ยวกับการจัดการสอนในสถานศึกษาแห่งนั้น การที่ครูและบุคลากรทางการศึกษาจะสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้นสิ่งสำคัญ คือ ขวัญและกำลังใจ เป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่มีความสำคัญที่จะทำให้การทำงานเกิดประสิทธิผลและประสิทธิภาพสูงสุด ทำให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีความตั้งใจ ความกระตือรือร้น และความเชื่อมั่น ในการทำงาน ดังนั้นผู้บริหารจึงต้องมีวิธีในการที่จะวัดหรือทำให้ทราบระดับขวัญและกำลังใจของผู้ปฏิบัติงาน เพราะขวัญเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและเป็นประโยชน์อย่างยิ่งในการที่จะบริหารงานในหน่วยงานและองค์กรให้ประสบผลสำเร็จ และเป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกระดับ ตลอดจนหัวหน้างานควรให้ความสนใจและจะต้องพยายามสร้างขึ้นในหน่วยงาน เพราะนอกจากจะทำให้งานประสบผลสำเร็จแล้ว ยังจะทำให้งานมีประสิทธิภาพและองค์กรมีความมั่นคงยิ่งขึ้นด้วย (บริสุทธิ์ อธิจิต, 2556)

ด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงสนใจการศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู และแนวทางในการ

บริหารสถานศึกษาให้สามารถบริหารงานด้านต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุด และเพื่อชี้ให้เห็นประโยชน์ของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ความเกี่ยวข้องและส่งผลโดยตรงต่อการปฏิบัติงาน และการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู อันจะส่งผลให้การบริหารสถานศึกษามีประสิทธิภาพและประสิทธิผลด้านคุณภาพการศึกษามากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
2. เพื่อศึกษาระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช
4. เพื่อศึกษาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้การวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 689 คน จาก 25 สถานศึกษา และกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ครูผู้สอน ในสถานศึกษาสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 247 คน จาก 25 สถานศึกษา โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Mogan, 1970) และสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มประชากรในแต่ละวิทยาลัย และผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ในจังหวัดนครศรีธรรมราช ปีการศึกษา 2566 จำนวน 5 คน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

การวิธีดำเนินการวิจัยเพื่อตอบสนองวัตถุประสงค์ โดยเก็บข้อมูลเชิงปริมาณเพื่อศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ด้วยแบบสอบถามการวิจัย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช และเก็บข้อมูลเชิงคุณภาพเพื่อหาแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ

การอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis) จากแบบสัมภาษณ์

การสัมภาษณ์แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช แบ่งเป็น 3 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 รายการสัมภาษณ์ หัวข้อแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช ประกอบด้วย ด้านวิสัยทัศน์ ด้านจินตนาการ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านความยืดหยุ่น ตามที่ผู้วิจัยได้ศึกษาและสังเคราะห์คุณสมบัติและองค์ประกอบของผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำในเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา และการสร้างกำลังใจของครูในการปฏิบัติงาน

ในการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช จากกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามสถิติโดยการหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การหาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบสอบถามใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับจุดประสงค์หรือนิยามตัวแปรที่ต้องวัด (Index of Item Objective Congruence) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของทั้ง 2 ตัวแปรใช้การหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Coefficient of Correlation)

ผลการวิจัย

การศึกษาภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช มีผลการวิจัยดังนี้

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดที่สุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความยืดหยุ่น

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูลและลำดับที่ของภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน

ภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านวิสัยทัศน์	4.41	0.44	มาก
2. ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.36	0.46	มาก
3. ด้านจินตนาการ	4.27	0.34	มาก
4. ด้านความยืดหยุ่น	4.08	0.51	มาก
เฉลี่ย	4.28	0.39	มาก

2. ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ รองลงมา ได้แก่ ด้านความมั่นคงในงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ด้านการยอมรับนับถือ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลความหมายข้อมูลและลำดับที่ของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมและรายด้าน

ของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู	\bar{X}	S.D.	ระดับ
1. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน	4.22	0.51	มาก
2. ด้านการยอมรับนับถือ	4.15	0.57	มาก
3. ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ	4.34	0.41	มาก
4. ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน	4.23	0.55	มาก
5. ด้านความมั่นคงในงาน	4.31	0.47	มาก
6. ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน	4.30	0.46	มาก
เฉลี่ย	4.26	0.45	มาก

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับความสัมพันธ์กันสูงมาก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน กับผลรวมของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กันมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ กับผลรวมของขวัญและ

กำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ส่วนภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านวิสัยทัศน์ กับผลรวมของขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์กันน้อยที่สุด **ตารางที่ 3** ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา	(Y ₁)	(Y ₂)	Y ₃)	Y ₄)	Y ₅)	(Y ₆)	Y _{total}
ด้านวิสัยทัศน์ (X ₁)	.51**	.40**	.23**	.48**	.16*	.07	.35**
ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ (X ₂)	.91**	.81**	.74**	.86**	.76**	.71**	.89**
ด้านจินตนาการ (X ₃)	.87**	.80**	.63**	.76**	.62**	.66**	.81**
ด้านความยืดหยุ่น (X ₄)	.92**	.94**	.65**	.75**	.59**	.71**	.85**
X _{total}	.91**	.84**	.64**	.81**	.60**	.61**	.82**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า

ด้านวิสัยทัศน์ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษา ในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่มีความชัดเจน กว้างไกลและสร้างสรรค์ มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ พบว่า ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ ที่ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหาร และส่งเสริมการศึกษาค้นคว้าของครูและบุคลากร กระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่

ด้านจินตนาการ พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมุมมองเป็นจินตภาพที่มองอนาคตไปข้างหน้า มีกระบวนการในการทำงานที่เป็นรูปแบบใหม่ ๆ เกิดขึ้น มีการวางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาพร้อมกัน และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

ด้านความยืดหยุ่น พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เป็นการเปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรและข้อเสนอแนะจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

เพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์มีจินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นให้แก่คนในองค์กร ให้มองเห็นภาพต่าง ๆ ตรงกัน นำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน เปิดโอกาสให้ครูได้รับการศึกษาต่อหรือฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับบุคลากร เป็นการสร้างเชื่อมั่นให้กับครูในการปฏิบัติหน้าที่

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านวิสัยทัศน์ รองลงมา ได้แก่ ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ด้านจินตนาการ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านความยืดหยุ่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช เป็นผู้นำที่มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ซึ่งเป็นความคิดที่แปลกใหม่แตกต่างไปจากเดิม เป็นความสามารถในการมองเห็นความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเพื่อทำให้เกิดการเรียนรู้โดยผ่านกระบวนการหรือวิธีการใหม่ ๆ อย่างสร้างสรรค์และมีคุณภาพ มีความรอบรู้ มีไหวพริบ สามารถนำความรู้ที่มีมาใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่น เพื่อจัดการศึกษาให้สอดคล้องการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 โดยพัฒนาผู้เรียนทั้งในด้านความรู้สาระวิชาหลัก ทักษะที่สำคัญในการใช้ชีวิตและทำงานในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม ทักษะสารสนเทศ สื่อเทคโนโลยี ทักษะชีวิตและอาชีพ จึงเป็นภาระหน้าที่สำคัญของผู้บริหารสถานศึกษาที่จะต้องรับผิดชอบจัดการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ รู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลง พัฒนาตนเอง หาแนวทางและกลยุทธ์ใหม่ ๆ ในการบริหารจัดการ เพื่อนำพาสถานศึกษาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ สอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ซึ่งมีนโยบายเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคลและการบริหารจัดการ มุ่งเน้นการส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพผู้บริหารครูและบุคลากรอาชีวศึกษาให้มีสมรรถนะสูงขึ้น โดยนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาใช้ในการบริหารจัดการ มีการอบรมและพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดอย่างต่อเนื่อง เพราะผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องปรับตัวและปรับเปลี่ยนแนวความคิดให้ทันต่อการศึกษาในปัจจุบัน

(สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของสุรศักดิ์ เล็กวงษ์ ได้ศึกษา บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี พบว่า บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (สุรศักดิ์ เล็กวงษ์, 2563) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของณัฐ ช่วยงาน ที่ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 2 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก (ณัฐ ช่วยงาน, 2565)

2. ระดับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เมื่อพิจารณาแยกเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านเงินเดือนและสวัสดิการ รองลงมา ได้แก่ ด้านความมั่นคงในงาน ด้านสภาพแวดล้อมในการทำงาน ด้านความสัมพันธ์กับผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านการยอมรับนับถือ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากครูมีความสามารถในการทำงานที่ได้รับมอบหมายได้ประสบความสำเร็จ ได้รับการยอมรับและเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงาน ได้รับความเป็นธรรมในการพิจารณาเลื่อนขั้นเงินเดือนประจำปี มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา และเพื่อนร่วมงานทุกระดับ มีโอกาสได้รับการศึกษาต่อหรือฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติมเพื่อพัฒนาศักยภาพของตนเองให้สูงขึ้น สถานศึกษามีอาคารสถานที่และห้องเรียน มีสภาพที่เหมาะสมและความปลอดภัยในการปฏิบัติงานและการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาอาชีวศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ที่มีนโยบายในการทำงานให้แก่ครูได้ดำเนินการไปในทิศทางเดียวกัน ครูมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ได้รับการพัฒนาอย่างเป็นระบบ และนโยบายการบริหารงานมีความชัดเจน มีการส่งเสริมให้ครูพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารงาน ด้านการศึกษา ตลอดจนมีหลักเกณฑ์และมาตรฐานในการประเมินครูเพื่อเป็นหลักในการพิจารณาความดีความชอบโดยใช้การประเมินผลงานทางวิชาการเชิงประจักษ์ ส่งเสริมให้ครูมีแรงจูงใจในการปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ เป็นอย่างดี เมื่อมีปัญหาในการปฏิบัติงานครูสามารถแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี (สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา, 2566) ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีของ Herzberg นำเสนอว่าการปฏิบัติงานได้ผลดีและมีประสิทธิภาพนั้นขึ้นกับความพอใจของผู้ปฏิบัติงาน เพราะความพึงพอใจในงานจะช่วยเพิ่มความสนใจในงานและเพิ่มความกระตือรือร้นในการทำงานมากยิ่งขึ้น ย่อมทำให้เกิดผลผลิตสูงขึ้น ในทางตรงกันข้ามหากเกิดความไม่พึงพอใจในการทำงาน แล้วย่อมก่อให้เกิดผลเสีย ทำให้คนไม่สนใจ ไม่กระตือรือร้นในการทำงาน ผลผลิตต่อหน้าที่ของผู้บริหารโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน พึงจะต้องรู้วิธีทำให้ผู้ปฏิบัติงานคือครูผู้สอน เกิดความพึงพอใจ

เพื่อให้งานที่ครูสอนบรรลุเป้าหมาย และผลผลิตของงานสูงขึ้น (Herzberg, 1959) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของบุชยมาส ผาดี ได้ศึกษา ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ทยอง เขต 1 พบว่า แรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู อยู่ในระดับมากทั้งในภาพรวมและรายด้าน ทุกด้าน (บุชยมาส ผาดี, 2563)

3. ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช โดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับความสัมพันธ์กันสูงมาก แสดงให้เห็นว่าเมื่อผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ จะส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูตามไปด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของอรพรรณ เทียนคันฉัตร ได้ศึกษาเรื่องภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู พบว่า ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวกในระดับค่อนข้างสูง (อรพรรณ เทียนคันฉัตร, 2560) เช่นเดียวกับผลการวิจัยของจันทนา จอดนาค และสุวิทย์ สลามเต๊ะ ได้ศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 พบว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์กันในเชิงบวก (จันทนา จอดนาค และสุวิทย์ สลามเต๊ะ, 2566)

4. แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช อภิปรายได้ดังนี้

ด้านวิสัยทัศน์ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีทักษะในการบริหารจัดการสถานศึกษาในการกำหนดวิสัยทัศน์ของสถานศึกษาที่มีความชัดเจน กว้างไกลและสร้างสรรค์เพื่อนำพาสถานศึกษาสู่ความเป็นเลิศ สนับสนุนให้ครูและบุคลากรมีส่วนร่วมในการกำหนดทิศทางและเป้าหมายเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ มีความพร้อมต่อการเปลี่ยนแปลง มองการณ์ไกลสามารถปรับเปลี่ยนเรียนรู้เปิดรับสิ่งใหม่ ๆ มีการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องเพื่อประสิทธิภาพในการทำงาน เป็นแบบอย่างและสร้างแนวทางการปฏิบัติงานโดยมีความรอบรู้อย่างแท้จริง สามารถวิเคราะห์ปัจจัยแวดล้อมต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้องตามบริบทของสถานศึกษา

ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ผู้บริหารมีกระบวนการทำงานรูปแบบใหม่ ๆ ที่ทำให้สถานศึกษามีการพัฒนาคุณภาพอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสร้างนวัตกรรมใหม่มาใช้ในการบริหาร และส่งเสริมการศึกษาคณาจารย์ของครูและบุคลากร กระตุ้นครูและบุคลากรให้เกิดความคิดสร้างสรรค์สิ่งใหม่ และคิดนอกกรอบในการทำงานให้ประสบความสำเร็จ สามารถตัดสินใจ แก้ปัญหาได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง กล้าคิดนอกกรอบโดยไม่ยึดติดความคิดเดิม ๆ

ด้านจินตนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีมุมมองเป็นจินตภาพที่มองไปข้างหน้า มีความสามารถในการสร้างภาพในสมอง ซึ่งอาจจะทำให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ หรือกระบวนการทำงานที่เป็นรูปแบบใหม่ มีการประชุมแลกเปลี่ยนความคิดเห็น วางแผนการดำเนินงาน เสนอแนะวิธีการแก้ปัญหาาร่วมกัน และตัดสินใจอย่างมีเหตุผล มีความคิดมีอารมณ์ขันในการทำงาน สร้างบรรยากาศที่ดีในการทำงาน สร้างต้นแบบของตนเอง กระตุ้นเพื่อนครูให้สร้างแนวคิดใหม่ ๆ วิธีการใหม่ ๆ ในการพัฒนาตนเองจนนำไปสู่การปฏิบัติที่เห็นผลเชิงประจักษ์

ด้านความยืดหยุ่น ในฐานะที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาสามารถในการปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์และบริบทที่เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการที่หลากหลาย สามารถปรับปรุง แก้ไขกฎ ระเบียบการทำงานให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานให้กับสถานศึกษา มีความสามารถในการประนีประนอมและสร้างความเข้าใจร่วมกัน เปิดโอกาสและรับฟังความคิดเห็นที่แตกต่างของบุคลากรและข้อเสนอแนะจากบุคคลที่เกี่ยวข้อง

ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้บริหารควรมีวิสัยทัศน์มี จินตนาการ มีความคิดสร้างสรรค์ มีความยืดหยุ่นให้แก่คนในองค์กร ให้มองเห็นภาพต่าง ๆ ตรงกัน นำองค์ความรู้ที่มีมาใช้ในการปฏิบัติงานและสร้างสรรค์ผลงานใหม่ ๆ ให้คำปรึกษาและความช่วยเหลือในการปฏิบัติงานกับเพื่อนร่วมงาน เปิดโอกาสให้ครูได้รับการศึกษาต่อหรือฝึกอบรมความรู้เพิ่มเติม สร้างบรรยากาศในการทำงานที่ดี มีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้บังคับบัญชากับบุคลากร เปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและแสดงความคิดเห็น และเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของครู

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านความยืดหยุ่น ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาการดำเนินงานด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยเปิดโอกาสในการรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากบุคลากรเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพัฒนาสถานศึกษาร่วมกัน

2. ด้านจินตนาการ ผู้บริหารสถานศึกษาควรมีการวางแผนหรือกำหนดภาพแห่งความสำเร็จในการดำเนินงานและปฏิบัติตามแผนได้อย่างสร้างสรรค์ และสามารถสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความคาดหวังกับการวางแผนในการทำงานได้อย่างเหมาะสม

3. ด้านการยอมรับนับถือ ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับและเชื่อมั่นในความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานของครู เปิดโอกาสให้ครูได้เสนอแนะความคิดเห็นเกี่ยวกับการดำเนินงาน และยกย่องชื่นชมครูที่เป็นตัวอย่างที่ดีในการปฏิบัติงาน

4. ด้านความสำเร็จในการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสถานศึกษาควรยอมรับในผลการปฏิบัติงานของครูด้วยความพึงพอใจ เพื่อให้ครูมีความภาคภูมิใจและเชื่อมั่นในผลการปฏิบัติงานของตนเอง

5. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู มีความสัมพันธ์กันในทางบวก ในระดับความสัมพันธ์กันสูงมาก ดังนั้น สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและหน่วยงานต้นสังกัด ควรให้ความสำคัญกับการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ด้วยวิธีการส่งเสริมให้มีการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาความสามารถและนำเทคนิค วิธีการใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพมาใช้ในการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู

ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาเกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานกับประสิทธิผลในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

2. ควรศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

3. ควรส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรเพื่อเสริมสร้างผู้นำเชิงสร้างสรรค์ ของผู้บริหารสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จังหวัดนครศรีธรรมราช

เอกสารอ้างอิง

จันทนา จอดนาค และสุวิทย์ สลามเต๊ะ. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย, 5(4), 132-147.

จุฑามาส ชุ่นห้วน. (2562). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการจัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 11 ในจังหวัดสุราษฎร์ธานี. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.

ณัฐ ชูช่วยงาน. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารสถานศึกษา. สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.

บริสุทธิ์ อธิจิต. (2556). ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจชั้นประทวน จังหวัดนครสวรรค์. ใน วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาลัยสงฆ์จังหวัดนครสวรรค์.

- บุษยมาส ผาดี. (2563). ภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจระยอง เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- รัชฎากร อัครจันทร์. (2560). รูปแบบการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของครูในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานในภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- วิจารณ์ พานิช. (2558). ทักษะการบริหารในศตวรรษที่ 21. กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ดี.
- สมชาย เทพแสง. (2559). ภาวะผู้นำแห่งการเรียนรู้ที่ส่งผลต่อการจัดการคุณภาพโดยรวมของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่มัธยมศึกษา เขต 4. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 13(25), 116-125.
- สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. (2566). ประวัติความเป็นมาอาชีวศึกษา. เรียกใช้เมื่อ 20 สิงหาคม พ.ศ. 2566 จาก <https://www.vec.go.th/th-th/เกี่ยวกับสอศ/ประวัติความเป็นมา.aspx>.
- สุภาพ ฤทธิ์บำรุง. (2556). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 30. ใน วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สุรศักดิ์ เล็กวงษ์. (2563). บทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารโรงเรียนขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี. ใน การศึกษาค้นคว้าอิสระ ครุศาสตรมหาบัณฑิตมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- อรพรรณ เทียนคันฉัตร (2560). ภาวะผู้นำเชิงพฤติกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Herzberg, F. (1959). *The motivation to work*. John Wiley and Sons. 1995
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Measurement*.
- Robinson, R. B. Jr. (2007). *Strategic Management: Formulation, Implementation, and Control*. McGraw Hill International Edition.

